

Pirmrindnieku pieredze obligāta visiem

Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas marta Plēnuma lēmumā ar sevišķu spēku uzsvērts, ka pirmrindnieku pieredzes ieviešanā turpmāk nav ciešams formalisms, līdzšinējais brīvprātības princips. Vēl ne visai sen daudzi kolhozu priekšsēdētāji, padomju saimniecību direktori un lauksaimniecības speciālisti aplami uzskatīja, ka pietiek tikai lasīt materiālus par pirmrindniekiem, zināt viņu sasniegumus, bet pozitīvais nav obligāti pārņemams un ieviešams ražošanā.

Padomju cilvēku radošais gars ir neatlaidīgs savos meklējumos, lai pakalpotu sabiedrības kopējām interesēm, komunisma celtniecības interesēm. Burtiski mūsu acu priekšā aug pirmrindnieku pulks. Zinātnes sasniegumu, kā arī pirmrindnieku pieredzes ieviešanas rezultātā uzlabotiem ražošanas procesiem ir milzīga nozīme jauna kāpinājuma panākšanā lauksaimniecības produktu ražošanā. Tāpēc arī Komunistiskā partija un Padomju valdība ar visu noteiktību uzsver, ka šī svarīgajā jautājumā nevaram palikt vērotāju lomā.

Mūsu teritoriālās ražošanas pārvaldes zonas kolhozu un padomju saimniecību prakse bagāta daudziem spilgtiem faktiem, kas raksturo milzīgo labumu, kādu var iegūt, ja pārņemam un ieviešam visu jauno un progresīvo, kas radies mūsu republikā, plašās Padomju zemes lauksaimniecībā. Pļaviņu paraugsaimniecībā pa istam sāka ieviest slavenā Latvijas bekonu audzētāja Antona Bārtuļa pieredzi. Visā drīzumā Marta Rōge, kas strādā pēc jaunās metodes, varēs ziņot, ka viena pati nobarojusi pirmo tūkstoti cūku līdz bekonu kondīcijai. Bet gads vēl nav beidzies, un droši vien sekos arī otrs bekonu tūkstotis. Padomju saimniecības vadītāji ar savu direktoru b. Neimani priekšgalā šo jautājumu risina nopietni — radījuši vajadzīgos materiālos apstākļus, lai labā pieredze varētu iesakņoties.

Vispārējās frāzes, kurās runāts par pirmrindnieku pieredzes ieviešanu, vajag aizstāt ar konkrētiem un praktiskiem darbiem. Kas gan Jēkabpils rajonā savā laikā nav dzirdējis par kolhoza «Asupe» slaucējas Zentas Cīrules iniciatīvu. Viņa viena no pirmajām sāka govīs turēt bez piesiešanas. Slaucēja darīja savu darbu ar lielu entuziasmu un pašreizējā. Pie viņas brauca mācīties. Nenovērtēja jauno metodi tikai Asupes kolhoza valde. Tā arī viņa palika vienīgā, kas strādā pa jaunam. Viņas veikums — vidēji no katras govīs šogad pa 1129 kilogrami piena 26 govju grupā taču liecina par centīgumu. Bet, lūk, rajona citā galā — Kirova kolhozā šo metodi sāka ieviest pa istam un ne bez panākumiem. Kirovieši ar aprēķiniem var apstiprināt tās izdevīgumu un jau sasniegto ekonomisko efektu. Arteļa valde ar priekšsēdētāju b. Ģērķi priekšgalā nav tautpīši pūles, lai radītu vajadzīgos materiālos priekšnoteikumus jaunā govju turēšanas pagmēna ieviešanai. Te paredzēti dažādi būvdarbi, lai ziemas laikā padarītu lopkopību darbu vēl augsttražīgāku, ietaupītu arteļa naudas līdzekļus.

Mūsu teritoriālās ražošanas pārvaldes zonas saimniecībās maz ievieš cūku turēšanu lielās grupās. Taču līdzšinējā prakse, kad uz katru nobaroto bekonu jāpatērē ļoti daudz darba spēka, nekādā ziņā nav izdevīga. Tāds stāvoklis piemēram, ir Odzienes kolhozā. Te 387 cūkas kopj pieci cilvēki. Nesaprotami, ka kolhoza valde vēl arvien neredz, ka cūkkopības attīstība prasa, lai to nostādītu uz tādām pamatiem, kas ļaus ražot vairāk gaļas, ievērojami palētinot katrā centnera pašizmaksu.

Pieredzes ieviešana nav iedomājama bez jaunā izjūtas ieaudzinašanas mūsu vadošajos kadros. Konservatīvisms šajā ziņā parasti saistīts ar nevēlēšanos apgrūtināt sevi it kā ar liekiem pūlīņiem. Jā,

jaunā uzvaras ātrākai nodrošināšanai ikvienā ražošanas nozarē vajag papulēties, pastrādāt. Tāpēc tik svarīgi šo izjūtu kultivēt. Nesaprotami, ka ne visur kolhozu valdes, partijas pirmorganizācijas dod vajadzīgo pretsparu tiem, kas pretojas ieviest jauno, progresīvo. Raiņa kolhoza zootehniks b. Asīte ir gatava pieļaut sivēnu ganāmpulka samazināšanos, bet nevēlas izmantot tādu iedarbīgu līdzekli kādi ir augu biogēnie stimulatori, ko ražo rajona veterinārā bakterioloģiskā laboratorija. Kā paradokss skan ziņa, ko saņēmām kolhoza kantorī, ka, lūk, šī speciāliste aizbraukusi uz Maskavu iepazīties ar jaunāko pieredzi lauksaimniecībā. Patiešām, ir vēl tāda kategorija darbinieku, kas bez gala gatavi iepazīt, pat studēt citu pieredzi, bet tās ieviešanas labā nepakustina ne pirkstiņu. Tādu ļaužu aplamā rīcība visā pilnībā jāatkļāj sabiedrības priekšā, viņi uz visasāko nosodāmi.

Ar zināmu pretenziju jāvērsas arī pret dažiem lauksaimniecības speciālistiem. Par maz darām, lai popularizētu pieredzi, kura top mūsu laukos un fermās. Te runa ir kā par lauksaimniecības lekcijām, kuras vēl lasām nepietiekošā mērā, tā arī par to kvalitāti. Vairāk vajag pievērsties pieredzes popularizēšanai semināru un pirmrindnieku skolu veidā. Jāpajautā Viesītes kolhoza partijas pirmorganizācijas vadītājiem, kāpēc viņi labi sāko lietu — noorganizēto pirmrindnieku pieredzes skolu — atstāja pusceļā. Faktiski tur vairs nekas nenotiek. Šī kļūda uz visātrāko jālabo.

Partijas pirmorganizācijām pirmrindnieku pieredzes ieviešanas jautājumam jāpieiet no partijas prasību viedokļa. Mūsu politiku šī virzienā diktē pati dzīve. Pieredzes ieviešana nav brīvprātīga lieta: gribu—ieviešu, gribu—neieviešu, bet gan Komunistiskās partijas un Padomju valdības izvirzīts neatliekams uzdevums, kas īstenojams ikvienā saimniecībā.

Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas birojs izskatīja jautājumu par Dobeles teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes kolhoza «Dzirkstele» iniciatīvu krasi palielināt lopkopības produktu ražošanu un pieņēma attiecīgu lēmumu. Tajā teikts, ka Padomju Latvijas kolhozu un padomju saimniecību darbā laudis, pildīdami PSKP CK marta Plēnuma lēmumu un ar darbiem atbildēdami uz PSKP CK un PSRS Ministru Padomes Aicinājumu visiem lauku darbaļaudim, izstrādāt un realizēt pasākumus, lai paplašinātu lopkopības produktu ražošanu un pārdošanu valstij un drīzāk sasniegtu partijas nospraustās robežlīnijas gaļas ražošanā.

Laikraksta «Sovetskaja Latvija» šā gada 20. jūlija numurā viena lappuse bija izveidota kā plakāts ar kopēju virsrakstu: «Pirmo robežlīniju — šogad, otru — 1963. gadā!» Šai lappusei bija pastāstīts par Dobeles teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes kolhoza «Dzirkstele» pasākumiem, ko tas izstrādājis, lai krasi palielinātu lopkopības produktu ražošanu.

Sie pasākumi, kas izstrādāti, speciālistiem un visiem lauksaimniecības arteļa kolhozniekiem aktīvi piedaloties, paredz plaši izmantot visas esošās iespējas un rezerves, lai

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

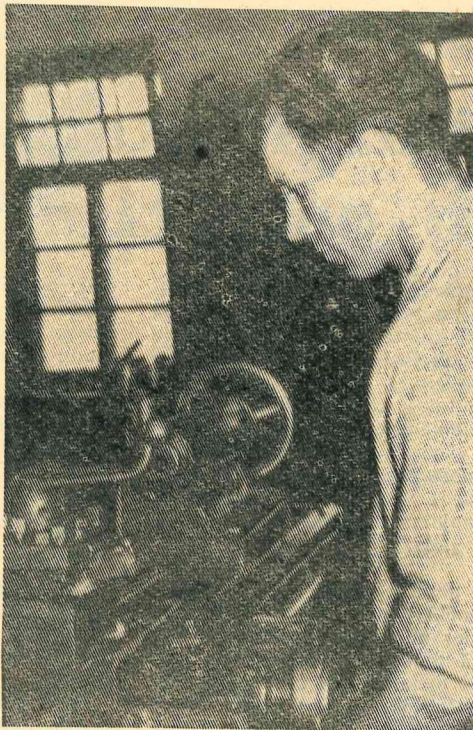
Nr. 37 (2732)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 9. augustā

Maksā
2 kap.

Ko retais iespēj

Lauku tehnikas apvienības rajona nodaļas remontdarbnieku mehanizatoru vidū pelnītu cieņu ieguvis virpotājs Jānis Kozlovskis. Viņu slavē par ražīgu darbu. Tā ir parasta lieta, ka mēneša beigās darba rādītāju atzīmēs pret viņa vārdu 160... 170... un pat 180 procenti. Tomēr vislielāko autoritāti viņš ieguvis ar prasmi izpildīt vissarežģītākos uzdevumus, izvirpot komplikētas detaļas. Darbnīcās pie trūka gliemežvītņu zobratu siena dzirnavām «DKU», kas bija šeit nodotas remontā. Ko darīt? Visvieglāk, protams, bija atteikties pasūtītājiem. Uz zinājis to, Jānis Kozlovskis apņēmās detaļas izvirpot. Un siena dzirnavas ātri izlaboja. Šādu piemēru daudz. Jānis Kozlovskis savu arodu mīl, prot meistariski izmantot tehniku.

Artēlā: Jānis Kozlovskis pie virpas.
D. ZELTIŅA foto

Plauju sāks sagatavojušies

Kā zeltaina, vilņojoša jūra vēja pūsmā šūpojas briestošās rudzu druvas. Tās šogad Jēkabpils rajona Atašienes padomju saimniecībā sola bagātu ražu. Bet, lai septiņgades ceturtdā gada ražu novāktu laikus un bez zudumiem, parūpējušies saimniecības mehanizatori. Izremontēti un rūpīgi pārbaudīti abi pašgājēji labības novācāmie kombaini, 3 kūlišu sējēji un 2 kuļmašīnas. Taču šīs vasaras untumainajos laika apstākļos jābūt sagatavotiem uz visādām varbūtībām. Tāpēc pilnā darba kārtībā arī 9 zirgu vilkmes labības pļāvēji. Tehnikas sagatavošanā ražas novākšanai visāklāk strādāja kombaina vadītājs Jānis Čevers, kas izremontēja un saveda pilnā darba kārtībā savu kombainu SKP-3, un Jaungulbenes lauksaimniecības mehanizācijas skolas praktikants Jānis Pastars. Tagad Atašienes padomju saimniecības laudis jaunās ražas novākšanu var sākt kaut vai rīt.

P. PĻAVA

Latvijas KP Centrālajā Komitejā

Krasi jāpalielina lopkopības produktu ražošana

1962. gadā sasniegtu pirmo robežlīniju lopkopībā — iegūtu 75 centnerus gaļas kautusvarā ik uz 100 hektāriem aramzemes un 16 centneru ik uz 100 hektāriem citas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. 1963. gadā kolhoznieki ieplānojuši sasniegt otro robežlīniju — saražot 100 centneru gaļas ik uz 100 hektāriem aramzemes un ciniņas par trešās robežlīnijas sasniegšanu — par 150 centneru gaļas ražošanu ik uz 100 hektāriem aramzemes. Vienlaikus kolhozs paredz arī krasi palielināt piena ražošanu.

Kolhozs jau kopš 1960. gada visu lopkopības produkciju ražo ar pašas saimniecības lopbarību. Tas panākts ar augstu zemkopības kultūru un augstām stabilām visu lauksaimniecības kultūru ražām.

Labi saprazdams, ka bez lopbarības ražošanas paplašināšanas nav iespējams tālāk attīstīt lopkopību, lauksaimniecības arteļa kolektīvs joprojām nostiprina lopbarības bāzi.

Salīdzinot ar pagājušo gadu, kurūras sējumi šai saimniecībā palielināti vairāk nekā divarpus reizes, lopbarībai paredzēto cukurbiešu sējumi — 10 reizes, pupu — 8 reizes un zirņu — 5 reizes. Rušināmkultūras aizņem vairāk nekā 20 procentu no visas aramzemes. Nākamajā gadā un arī turpmākajos gados saimniecība plāno tālāk

paplašināt visizdevīgāko rušināmkultūru sējumus, lai arī turpmāk visas lopkopības vajadzības varētu pilnīgi apmierināt ar pašas saimniecībā ražotu lopbarību. 1963. gadā kolhozā paredzēts uz katrām 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes turēt 47 liellopus (tai skaitā 20 govju) un uz katru hektāru aramzemes nobarot vienu cūku.

Latvijas KP CK birojs atzīmē, ka šis kolhozs, cīnīdamies par piena un gaļas pašizmaksas pazemināšanu, plaši ceļ jaunās lopu novietnes un mehanizē darbietilpīgos procesus fermās. Kolhozā ieviesta darba papildmaksas sistēma, kas veicina augstu rādītāju sasniegšanu tiklab lopkopībā, kā laukopībā.

Cīnīdamies par jaunu robežlīniju sasniegšanu, kolhozs sekmīgi veic kārtējos lauksaimniecības darbus. Laikā izpildīts sešu mēnešu plāns gaļas un piena ražošanā un pārdošanā. Patlaban tiek nobarotas vairāk nekā 600 cūkas un 60 bulli. Ar to pilnīgi pietiek, lai arī otrajā pusgadā sekmīgi izpildītu plānu gaļas ražošanā un pārdošanā valstij. Strauji norit skābbarības un siena sagatavošana. Labi organizēti sējumu kopšana.

Latvijas KP CK birojs savā lēmumā atzīst par pareizu Dobeles teritoriālās kolhozu un padomju

saimniecību pārvaldes kolhoza «Dzirkstele» darbu lauksaimniecības produkcijas ražošanas paplašināšanā un lopkopības attīstīšanā, kurš tiek veikts tā, lai pirmo robežlīniju gaļas ražošanā sasniegtu 1962. gadā un otro — 1963. gadā. Birojs ieteic visām teritoriālajām kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldēm, kolhozu un padomju saimniecību vadītājiem un speciālistiem un lauku partijas organizācijām kopā ar saimniecību aktīvu dzīli studēt un ieviest kolhoza «Dzirkstele» pieredzi visu iespēju izmantošanā, lai krasi paplašinātu lopkopības produktu ražošanu un pārdošanu valstij. Galvenā vēriba jāvelti tādām jautājumiem kā darba ražīguma celšana, pašas saimniecības ražotās lopbarības pārpilnības radīšana, fermu mehanizācija un kolhoznieku materiālā ieinteresētība.

Latvijas KP CK birojs uzlicis par pienākumu Latvijas PSR Lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministrijai izdot un izsūtīt uz visiem kolhoziem un padomju saimniecībām plakātu par Dobeles teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes kolhoza «Dzirkstele» darba pieredzi.

(LTA)

SIENAS PRESES APSKATS

Iedarbīgi un audzinoši

Izvērstas komunisma celtniecības periodā padomju ļaudis Komunistiskās partijas vadībā rada rītdienas sabiedrības materiāli tehnisko bāzi, aug paši un audzina citus komunistiskās sabiedrības locekļus. Tas ir sarežģīts, komplicēts uzdevums, tā ir visas sabiedrības, visas tautas lieta.

Arvien biežāk mēs dzirdam vārdus: kolektīvs darbs, kolektīva audzināšana, kolektīva jaunrade. Tas nebūt nenozīmē, ka kolektīvs nomāc personību, rada pretrunas starp to un kolektīvu, visu sabiedrību. Kolektīvs palīdz veidot, audzināt rītdienas cilvēku, komunistiskās sabiedrības locekli, palīdz viņam apgūt zināšanas, ražošanas iemaņas, progresīvas darba metodes, cenšas izkopt visas viņa spējas un dotības, palīdz viņam atbrīvoties no trūkumiem, kļūdām.

Viena no kolektīvajām audzināšanas formām ir sienas prese. Tā ir uzņēmuma, ceha, iestādes, kolhoza kolektīva sabiedriskās domas paudēja, kolektīva audzinātāja. Pareizi to sapratuši Pļaviņu ķimiskās mežrūpniecības arodorganizācija, tās sienas avīzes «Atsveķotājs» redkolēģija. Sienas avīze šeit plaši un vispusīgi atvērto kolektīva darbu, panākumus, parāda neatrisinātās problēmas, atspoguļo sacensību. Redkolēģijas locekļi, visai plašais autoru kolektīvs nepaieņ garām trūkumiem. Pelnītu kritiku, sabiedriskās domas pretsparu te saņem visas negatīvās parādības. Arodorganizācija, kuras orgāns ir šī avīze, pareizi uzskata sienas presi par savu pirmo palīgu kolektīva locekļu audzināšanā.

Gostiņu ambulances personāls uzskatāmi parādījis, ka arī maza kolektīva sienas avīzei liela loma. Šī sienas avīze kļuvusi par sanitārās kultūras, profilaktisko pasākumu propagandētāju, tā ir lielisks padomdevējs pacientiem. Sienas avīze turpina medicīniskā personāla iesākto darbu. Un cilvēki par to ir pateicīgi. Viņi raksta redkolēģijai, lūdz atbildes uz interesējošiem jautājumiem. Neviens nenoliegs — šī sienas avīze redkolēģija veic lielu, vajadzīgu darbu. Tai ir sava vieta un loma komunistiskajā audzināšanā.

Tomēr Pļaviņu pilsētā vēl ir ne viens vien uzņēmums, iestāde, organizācija, kur partijas, komjaunatnes un arodorganizācijas nenovērtē sienas preses — kolektīva audzinātāja lomu.

Pļaviņu kalķakmeņu karjerā vēl daudz neatrisinātu ražošanas problēmu, sevišķi darba drošības tehnikas jomā. Te bezdarbīga komjaunatnes pirmorganizācija, vārta organizēt kultūras un sporta darbus. Lielu un mazu problēmu pietiekoši, bet, lūk, redkolēģijās locekļi sūdzas:

— Nav kas raksta. Trūkst autoru...

Sienas avīzes darbu šeit nepilnā, autorus neorganizē. Dabīgi, ka par velti atcerēties rakstītājus tikai tad, kad jāizdod kārtējais numurs. Līdz šim pārāk mazu palīdzību savam orgānam sniegusi arī partijas pirmorganizācija. Sevišķi jārunā par reaģēšanu uz kritiku. Pēc kritikas presē jāriko raksta apspriešana kolektīvā, brigādē, cehā, atbildes nosūtīšana redkolēģijai. Tikai tad var uzskatīt, ka raksts sasniedzis mēr-

ķi, bijis iedarbīgs, audzinošs.

Diemžēl, šo visiem zināmo patiesību bieži vien ignorē. Tāpēc raksts sienas avīzē zaudē savu kolektīvā audzinātāja ietekmi, darbs paliek pusceļā.

Vēl sliktāk tur, kur trūkst šāda pastāvīga kolektīvā audzinātāja, kā tas ir Pļaviņu celtniecības iecirknī. Tieši šeit tas sevišķi nepieciešams. Te vēl var sastapt brāķdarus, dzērājus, tāpat arī ražošanas ekonomikas un darba disciplīnas grāvējus, huligānus. Nav taisnība: Pļaviņu sakaru nodaļas darbiniekiem, kas aplami uzskatā, ka viņu nelielajā kolektīvā sienas avīze nevar izdot, ka tās tematika it kā būšot šaura. Gostiņu ambulances darbinieku pieredze to apgāž. Arī sakaru nodaļas darbiniekiem jādod savs ieguldījums rītdienas cilvēku veidošanā. Acīm redzot sakarniekiem būs ko teikt saviem klientiem, būs

jautājumi, kas jārisina pašu kolektīvā.

Nerūdas izrakteņu kombināta kolektīvs izcīnījis godpilno komunistiskā darba uzņēmuma nosaukumu. Iekarotās pozīcijas jānostiprina. Nosaukuma piešķiršana vēl nenozīmē, ka visi jautājumi atrisināti. Cilvēku audzināšana, komunisma morāles iesākpošana jāturpina. Tomēr sienas avīzes redkolēģija te darbojas pavāji. Sienas avīze neiznāk arī 15. tipogrāfijas filiālē, kur ir sava arodgrupa.

Nedrīkst par zemu novērtēt iespējamā vārda spēku. Sienas preses loma nemazinās, tieši otrādi — pieaug. Tā ir un būs sabiedrīks, kolektīvs audzinātājs.

V. KREIMA,
Pļaviņu pilsētas
sabiedriskā partijas
kabineta locekle

Zīmīgi skaitļi
un salīdzinājumi

Rūpniecības produkcijas ražošanas mūsu zemē aizvadītajā pusgadā salīdzinājums ar to pašu periodu pērn palielinājies gandrīz par 10 procentiem.

Vai tas ir daudz vai maz? Salīdzinājumam mīnēsīm šādus skaitļi: tikai viens šā rūpniecības produkcijas pieauguma procents 2,5 reizes pārsniedz visu rūpnieciskās ražošanas apjomu cariskajā Krievijā 1913. gadā.

Šā gada pirmajā pusē Padomju Savienībā par 9 procentiem palielinājies mūsdienu civilizācijas materiālā pamata — melnās un krāsainās metalurģijas produkcija. Šos mēnešos saražoti 37,6 miljoni tonnu tērauda. Tas nozīmē, ka šī vissvarīgākā metāla ražošanā mūsu zeme jau sasniegusi tādu tempu, kas nodrošina 75 miljonu tonnu tērauda ražošanu gadā, ka mēs šā metāla ražošanā noteikti iedzenam Amerikas Savienotās Valstīs, kur 1960. gadā izkausēja 90 miljonus tonnu tērauda.

Elektroenerģijas ražošanas pirmajā pusgadā palielinājusies par 13 procentiem, sešos mēnešos izstrādāti 180 miljardi kilovattstundu elektroenerģijas. Tikai viens šā pieauguma procents 12 reizes pārsniedz visu elektroenerģijas daudzumu, ko cariskā Krievijā izstrādāja 1913. gadā.

Septiņgades pirmajā pusē mūsu zemē nodots ekspluatācijā elektrostacijas ar vairāk nekā 22 miljoni kilovatu lielu kopjaudu. Tas nozīmē, ka trīsarpus gados uzcelto

Sezonas plāns
izpildīts!

3. augustā Līvānu kūdras rūpnieciskā kolektīva sekmīgi pirms termiņa izpildīja kūdras ražošanas sezonas plānu. 10.000 tonnu vietā iegūta 10.051 tonna dedzināmās kūdras. Pārpildīts arī pakaišu kūdras ražošanas plāns.

Šādus panākumus kūdrinieki guvuši, pateicoties labajai darba organizācijai un spraigajai sociālistiskajai sacensībai, kuras organizēšanā liels nopelns kūdras ieguves meistaram Jānim Galvānam.

Vislabāk strādāja un rūpniecības prēmiju ieguva bagarmeistara Nikolaja Čapla vadītā brigāde. Arī pakaišu kūdras ražošanas brigāde, neskatoties uz nelabvēlīgajiem laika apstākļiem, dienas uzdevumu pārsniedza par 115—120 procentiem, paredzēto 60 tonnu vietā dodot 75—80 tonnas.

P. PLUSS

Darbs kļuvis par jaunradi

Pie kalves ēzes rikoja plecīgs virs. Mierīgām, nosvērtām kustībām viņš apgroza karsējamo detaļu. Pēc brīža līdz sarkankvēlei nokarsētā dzelzs dimd un dzirksteļo zem kalēja trāpīgajiem vesera sītiem. Aplūkojot kalēja stulto stāvu, muskuļainās rokas, enerģiskos sejas vaibstus, grūti ticēt, ka viņš jau aizvada sešdesmit sesto vasaru. Un tomēr Mežāres padomju saimniecības kalējam Albertam Kalniņam gadu ritums jau tuvojas septītajam desmitam. Šis gads kalēja dzīvē ievērojams ar to, ka paiet 50 gadi, kopš viņš sācis cīlāt kalēja veseri.

Tikpat akurātām kustībām, kā rīkojoties ar kalēja amata rīkiem, Alberts Kalniņš piepilda pipē tabaku. Kups dūmu mākonis vijas ap kalēja galvu.

— Mūsu meistaram atkal kaut kas padomā, — zīmīgi paskatījies uz darba biedru Vasiliju Volkovu, pusbalsi nosaka kalēju mācekli Pēteris Volkovs.

Acīgie mācekļi jau sen ievērojuši, ka pastiprināta pipes kūpināšana liecina, ka kalējs aizņemts ar svarīgām pārdomām. Droši vien atkal kāda sarežģīta detaļa remontējama.

Alberts Kalniņš ir virs ar zelta rokām. Viss viņam padodas, visu viņš prot. Labs kalējs, izdomas bagāts atslēdznieks, precīzs virpotājs — visi šie ardi viņam vienlīdz labi padodas.

Salūzt piekabes inventārs, no ierindas iziet kāda traktora detaļa, visi zina — kalējs izlabos. Un izlabos tā, ka ilgi kalpos.

Saņēmis bojāto vai salauzto detaļu, vecais meistars nekādā nesteidzā apsolīt, ka salabos. Viņš rūpīgi to apskata un tad isi nosaka: «Izlabosim.» Prasītājs var būt drošs un pārliecināts: tas būs augstākās kvalitātes darbs.

— Nezinu, ko mēs darītu, ja nebūtu Alberta Kalniņa. Universāls meistars! — kalēju slavē saimniecības direktors Mihails Gračevs. Ar gandarījumu un pateicību viņu piemin mehanizatori.

Reiz kādam traktoram DT-54 motora blokam pietrūka dažu skrūvju caurumu un nevarēja piestiprināt paredzēto inventāru. Tās bija rūpnieciskās kontroles paviršības sekas. Skīta, ka pašu spēkiem te neko nevarēs darīt, vajadzēs lūgt rūpniecības palīdzību.

— Varbūt kalējs varēs ko darīt, — kāds no mehanizatoriem ieminējās.

Alberts Kalniņš trīs dienas prātoja, aprēķināja, līdz beidzot atrada īsto ceļu, kā paviršību izlabot. Šādu piemēru daudz. Kalējs savu darbu mēdz veikt kā jaunradi, ar izdomu. So amata gudrību viņš cenšas iemācīt arī saviem palīgiem.

Kalējs beidz smēķēt. Atkal dimd lakta, dzirksteļo metāls. Alberts Kalniņš liek pārvērsties dzelzsgabalā par vajadzīgu detaļu — bul-tu, skrūvi, kniedi, kas nepieciešami katrai mašīnai, darba rikam.

Attēlā: kalējs Alberts Kalniņš izsmēķējis kārtējo pipi. Darba norise apdomāta, tagad var ķerties pie vesera.

D. ZELTIŅA teksts un foto

Saruna par darbu

1. IESTREGUSIE TEMPI
Šajā untumainajā vasarā daudz ko var piedot, ja runa ir par druvu kuplumu. Daudzās vietās, neraugoties uz cilvēku pūlītiem, būs pamazāk izaudzis. Tieši grūtības mūsu cilvēkos divkārsējušas uzņēmības garu. Par spīti lietum daudzi rajona kolhozi visai sekmīgi sagādā lopbarību.

Par visu to nevar nedomāt, kad nākas vērot kolhoza «Laukezers» laukus. Gliemeža gaitā te virzās uz priekšu rupjās lopbarības sagāde. Laika sprīdī no 20. jūlija līdz 1. augustam padarītā bilance bija tāda: nopļauti 52 hektāri sēto zālāju un 10 hektāri pļavu, skābarības nebija ielikta neviena tonna. Rīgas—Daugavpils dzelzceļa stīgas rajonā turpat jau divas nedēļas sistemātiski aizlīja nopļautais aboliņš un siens, kura vērtība jau samazinājusies līdz minimumam.

Gauzām maz padarīts desmit dienu laikā. Par sienu un aboliņu pļauju jau runājam. Bez tā saimniecības prāvais kolektīvs jūlija pēdējā dekādē vidēji dienā irdinājis pa vienam hektāram kukurūzas, vagojis 0,6 hektāra kartupeļu, retinājis 0,7 hektāra un irdinājis 2,7 hektārus cukurbiešu. Laikam nav vēl papildus jāmin citi skaitļi, lai pateiktu, ka tik vien spēj padarīt viena neliela brigāde, bet nevis vesels kolhozs.

— Esam iestrēguši, — taisnojas vadītāji. Bet vai tā vajadzēja notikt?

2. VAI SLODZE PAR LIELU?

Lai atbildētu uz jautājumu, vai šī saimniecība ir neizdevīgākos ap-

stākļos salīdzinājumā kaut vai ar kolhozu «Draudzība», paanalizēsim dažus skaitļus. Kolhozs «Draudzība», kā zināms, pateicoties labai darba organizācijai, sekmīgi izpilda savu ražošanas programmu, gandrīz vienmēr laikus veic kārtējos lauksaimniecības darbus. Tā arī uz 1. augustu saimniecība sekmīgi izpildīja rupjās lopbarības sagādes uzdevumu.

Saimniecības nosaukums	Uz vienu darba spējīgu kolhoznieku	
	aramzemes (ha)	pļavu un ganību (ha)
«Laukezers»	5,1	4,0
«Draudzība»	6,3	3,4

Kā redzams no tabulas, kolhozā «Draudzība» slodze uz katru kolhoznieku ir par 1,1 hektāru aramzemes lielāka. Raksturīgi, ka ašas saimniecības atrodas turpat vai vienādos apstākļos mehanizācijas līmeņa ziņā. Kolhozā «Draudzība» uz katru 15 zirgspēju traktoru pienākas 90,3 hektāru aramzemes. Kolhozā «Laukezers» viens nosacītais traktors ir uz katriem 102,6 hektāriem aramzemes. Toties cilvēku darba spēka, pārreķinot uz līdzīgu aramzemes platību, te vairāk nekā lauksaimniecības arteli «Draudzība».

Šie salīdzinājumi visai uzskatāmi apstiprina teikto, ka abām

saimniecībām ir gandrīz vienādas iespējas. Protams, par pilnīgu vienlīdzību nevar runāt, jo zināma atšķirība kā no augšnes vērtības, tā arī no citu ekonomisko rādītāju viedokļa pastāv. Toties aplūkojot darba resursu izmantošanas jautājumu, tos šoreiz varētu arī neievērot.

Šie salīdzinājumi liek tomēr secināt, ka atpalcības cēlonis dažādās lauksaimniecības kampaņās kolhozā «Laukezers» ir neprasme augstāzīgi izmantot tehniku, pareizi izvietot darba spēku.

3. KAD NEPILNĪGI IZMANTO DARBA NEDEĻU

Laukezeriešiem ir pa spēkam kārtējos darbus paveikt laikā. Ir ļaudis, ir tehnika, kas var izpildīt nosprausto ražošanas programmu. To, starp citu, gada sākumā atzina arī valde un tās priekšsēdētājs b. Līcis, apstiprinādami plānus.

Mēs lūdzām grāmatvedi b. Zvaigzni izdarīt nelielu aprēķinu un noskaidrot, cik cilvēku dienas un izstrādes dienas patērētas jūnijā.

Atbilde skanēja: kolhozniekiem uzskaitītas 9872 izstrādes dienas un patērētas 5888 cilvēku dienas. Bet saimniecībā ir 257 darba spējīgi kolhoznieki. Kā zināms, jūnijā bija 26 darba dienas. Atskaitīsim no šī skaitļa 24 mehanizatorus un iznākamā dabūsim 233 darba spējīgos. Pareizināsim tagad darba spējīgo kolhoznieku skaitu ar 26 un rezultātā dabūsim skaitli 6058.

Tātad 170 cilvēku dienu trūkst kolhoza darba spēka izmantošanas bilanci. Bet saimniecībā jūnijā

Ar neizsīkstošu enerģiju

Ja Biržu kolhoza ļaudim pajautā, kurai teļu kopējai ik gadus apalāki un gludāki teleni, tad atbilde viena:

— Aizejiet pie mūsu lopkopes Elzas Lazdiņas, viņai vienmēr augstākie diennakts dzīvsvara pieauguma rādītāji un liela prakse.

Tiešām, kolhoza zootehnikim Imantam Stankam jāņem palīgā skaitāmie kauliņi, lai sarēķinātu, cik teļu b. Lazdiņa izaudzējusi visā darba periodā. Šis taču jau divpadsmitais gads, kopš čaklā kolhozniece audzē telītes ganāmpulka papildināšanai. No viņas koptajām telītēm izaudzēts daudz augstāzīgu govju. Ka par to liels prieks arī pašai kopējai, pārliecinājamies, iegriežoties teļu novietnē.

— Ciemiņi droši vien gribēs redzēt manu ganāmpulku. Tad jāiet uz aploku. Pašlaik tas sanācis māju tuvumā, atpūšas, — nolikusi pakaišu nastu zemē, mūs vedināja Elza Lazdiņa.

Saule jau bija pacēlusies virs lielajām liepām, tāpēc arī telītes salasījušās aploka stūrī un, zāli paēdušas, mierīgi gremoja, gaidot pusdienas laika dzirdīšanu.

Teļi visu dienu ganās aploka. Zāle līdz šim augusi ļābi, piebarot nevajadzēja.

Dzirda teļus b. Lazdiņa atsevišķi ierīkotā mazajā aplokā, kur viena žoga malā iekārtoti īpaši nodalījumi dzirdīšanai. Arī pa nakti teļi atrodas svaigā gaisā, lauku šķūnī. Šeit vienā šķūņa galā iekārtotas barības silītes koncentrātu un minerālbarības izēdināšanai. Šķūņa vienu malu rūpīgā kopēja sakaisījusi jo sausu, lai telīēm būtu kur pārgulēt aukstajās vai lietainajās naktīs.

— Gaidu, kad novedīs ābolu, lūk, no tā lauka. Vienā malā atāla zelmenis jau krietni saņemies. Tad dzišu teles katru dienu arī ganos. Būs dažādāka un pilnvērtīgāka barība, jo ābolīņš satur daudz

olbaltumvielu. Telītes taču audzējam ganāmpulka paplašināšanai — tās būs nākamās piena devējas. Mums tuvākajos divos trīs gados govju skaits jāpalielina par 400, tāpēc, protams, vajag, lai katra telīte izaugtu vesela un spēcīga, — noglaudījusi spožo spalvu kādai milulei, stāsta lopkope.

Teles visas labā miesas stāvoklī, tīras, spalva spīd vien. Šā gada pirmajā pusgadā viņa ieguvusi 601 gramu vidē-

jo diennakts dzīvsvara pieaugumu. Taču tā vēl nav galīgā robeža, kā pati kopēja atzīst. Tāpēc tagad jo drīzāk jādzēn teļi ganos. Būs barības dažādība, būs lielāks pieaugums.

Un raugoties b. Lazdiņas aturīgajā smaidā, sastrādātajās rokās, mēs sapratām, ka darbs viņai nav tikai pienākums. Savu darbu viņa iemīļojusi, atdod tam visu savu sirdsdegsmi.

Z. BABAKOVA

Attēla: Elza Lazdiņa dzirda teļus.

V. Beļviča foto

Pašlabuma meklētāji

Pirms pāris gadiem uz kolhozu «Padomju Dzimentene» pārnāca strādāt Abelu ciema padomes izpildkomitejas bijusi sekretāre. Līdz ar viņu ieradās visa ģimene. Kolhoznieki atnācējus uzņēma ļābi, priecājās, ka ieradusies ļābi palīgi.

Jaunajā dzīves vietā vajadzēja iekārtoties, atrast sev dzīvokli. Zentu Bināti iecēla brigadieru amatā. Strādāja arī viņas vīrs Kārlis. Jaunā kolhoznieku ģimene reizē arī būvēja sev māju. Augstāk slējās mājas korpuss, un reizē arī vēsāka kļuva Binātu ģimenes attieksme pret sabiedrisko saimniecību. Tiklīdz māja bija gatava, Kārlis bez kolhoza atļaujas pārgāja darbā

uz Slates mežniecību. Drīz vien arī Zenta kolhoza darbu nomainīja pret nodarbošanos mežsaimniecībā.

Viszīmīgākais, ka Zentai arī pašā pēdējā darba vietā vairs nepatīk. Ļaudis runā, ka viņa labprāt atkal iesētos ciema padomes izpildkomitejas sekretāres krēslā. Tikai jāsaubās, vai kolhoznieki viņai atļaus to darīt. Acīm redzami, tādiem cilvēkiem, kas neprot cienīt sabiedrības uzticību un intereses, nevajadzētu gaidīt pretimnākšanu.

A. PUSPURS,

Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes inspektors

Sāks ziemāju plauju

Kolhoza «Dubna» ziemāji šogad padevušies ļābi visā 260 ha platībā. To novākšanai sagatavots pašgājējs kombains, kulišu sējējs un 15 labības plaujmašīnas. Divas no tām iegādātas šovasar. Tehnikas remontdarbos čakli strādāja kalleji Alberts Jaudzems un Roberts Stikāns. Darbam sakārtotas arī trīs graudu kaltes: viena stacionārā un divi «Kuzbasi». Graudu kaltēšanu

vadis Antons Stikāns un Vitalijs Lāčajks. Viņi paši arī izremontējuši pārvietojamās kaltes «Kuzbass».

Saimniecība šinīs dienās uzsāks ziemāju plauju. Pastāvot labvēlīgiem laika apstākļiem un izmantojot visu esošo tehniku, tos novāks desmit dienās.

P. PLŪME

Ikvienam jāveic vēl vairāk

«Šodien padarīt vairāk, lai vairāk būtu rīt!» Šis N. Hruščova aicinājums radis plašu atbalsi visos padomju ļaudīs.

Mūsu republikas lauksaimniecības attīstībā liela nozīme ir meliorācijai, it sevišķi zemes nosusināšanai ar slēgtām drenām. Šogad paredzēts nodrenēt 50 tūkstošus hektāru, bet turpmākajos gados drenāžas darbu apjoms palielināsies vēl vairāk. Lauku drenēšanā jau tagad nodarbināts tūkstošiem strādnieku, simtiem ekskavatoru un daudz citu mašīnu.

Uzlabojot un pilnigojot melioratoru rīcībā esošo tehniku un pašreizējos darba paņēmienus, mums ir reālas iespējas stipri palielināt darba ražīgumu un pazemināt drenu ierīkošanas darbu izmaksas.

Latvijas hidrotehnikas un meliorācijas zinātniskās pētniecības institūta ekskavatoram ETN-142 konstruēta ierīce vajadzīgā tranšējas dziļuma automātiskai uzturēšanai. Apgādājot ar šo automātisko ierīci ekskavatorus, varēs likvidēt roku darbu tranšēju dibena tīrīšanā un guļtnes ierīkošanā drenu caurulēm. Tas atvieglos arī ekskavatora vadītāja darbu un ļaus mehanizēt cauruļu likšanu.

Kaut gan ekskavatoru apgāde ar iepriekš minēto automātisko ierīci atmaksājas jau dažos mēnešos un ļauj samazināt katrā brigādē par 1 cilvēku drenāžas meistarų skaitu, no vairākiem simtiem ekskavatoru, kas mūsu republikā nodarbināti drenu ierīkošanā, ar šo ierīci apgādāti tikai daži desmiti šo mašīnu.

Drenu cauruļu likšanu var meha-

nizēt arī ar vienkāršu drenu sili, ar kādu ir apgādāts ekskavators ETN-171. Pa šo slipi sili caurules ieslid tranšējā.

Daudz komplicētāks jau ir Latvijas hidrotehnikas un meliorācijas zinātniskās pētniecības institūta konstruētais uzkarināmais drenu cauruļu licējs ar hidraulisko pārvadu. Ar šo agregātu var likt drenu caurules ar 50, 75 un 100 milimetru iekšējo diametru un turklāt tās tranšējā piespiest vienu pie otras. Cauruļu licējam ir ierīce piesūcinātas papīra lentas pakļāšanai zem caurulēm, kad tās jāliek izmiekšķētās smiltīs vai kūdrā.

Drenu cauruļu izlikšanas kvalitāti pārbauda kontroles un reģistrācijas aparāts, kam ir datu pierakstīšanas ierīce. Drenu cauruļu likšanas agregāts atbrīvo meliorācijas strādniekus no smaga roku darba slāpā un šaurā tranšējā. Cauruļu licēju jau šovasar pārbaudīs ražošanas apstākļos.

Drenu cauruļu likšanu var mehanizēt tikai tad, ja caurules ir ļābas kvalitātes un ar pareizu formu. Tieši cauruļu zemā kvalitāte, nepareizā forma un standartam neatbilstošie izmēri pašlaik ir galvenais šķērslis, kas kavē drenu cauruļu likšanas mehanizāciju.

Drenāžas meistarų darbs, caurules liekot ar rokām, ir daudz sarežģītāks, ja cauruļu galos ir koniskās fāzes. Šādas caurules eksperimentā nolūkos izlaidusi Rjabovas keramikas fabrika Leningradas apgabalā. Cauruļu papildapstrāde neizmaksā dārgi. Pēc Rjabovas fabrikas datiem, viena strādiece ar vienkāršu ierīci mainā spēj apstrādāt ap 3000 cauruļu. Ši pieredze būtu izplatāma jo plaši.

Drenāžas darbu kvalitāte uzlabotos un to pašizmaksa pazeminātos, ja būtu ļābāk nokārtota cauruļu transportēšana no rūpnīcas uz drenāžas darbu vietu. Pašlaik sadauzīto, izbrāķēto un neizmantooto cauruļu procents ir tik liels, ka uz katru metru drenu izlieto 1,2 līdz 1,3 metrus cauruļu. Tas nozīmē, ka uz katru hektāru nodrenēto lauku tiek nevajadzīgi iztērēti 6 līdz 7 rubļi, bet visas republikas mērogā — 300 līdz 350 tūkstoši rubļu gadā.

Uzmanība pievēršama arī citiem «sīkumiem». Piemēram, 2,8 līdz 3,5 milimetru diametra kopējamās troses vietā lietojot 1,2 līdz 1,8 diametra trosi, tā mazāk ieliekto, tādas precīzāk varētu izrakt tranšēju. Tas atvieglotu darbu un uzlabotu tā kvalitāti.

Vēl viens piemērs. Pārlietu mītrās augsnēs drenāžas darbos izmanto tā saucamās «kastēs», ko izgatavo paši melioratori. To konstrukcija ir ļoti dažāda un dažkārt ļoti neizdevīga. Vajadzētu izvēlēties vislabāko konstrukciju un šādas kastes izgatavot visas republikas vajadzībām.

Minētos piemērus varētu papildināt vēl ar daudziem citiem, taču arī no teiktā jau ir pilnīgi skaidrs: drenāžas darbu tālākas mehanizēšanas iespējas ir tik lielas, ka, tās izmantojot, katrs ekskavators sezonā varētu izstrādāt 1,5 līdz 2 reizes vairāk un attiecīgi pazemināt arī darbu pašizmaksu, reizē no 5—6 līdz 3—4 cilvēkiem samazinot arī ekskavatora apkalpi.

Sis rezerves noteikti jāizmanto.

P. SVIKLIS,

Latvijas hidrotehnikas un meliorācijas zinātniskās pētniecības institūta direktors

spēka izmantošanu

strādājuši ne tikai darba spējīgie, bet arī pusaudži un gados vecie — kopā 341 cilvēks. Ja cilvēku dienu uzskaitē būtu bijusi atsevišķi par darba spējīgiem, deficīts darba patēriņa bilancē būtu vēl lielāks.

Izrādās, ka arī traktoristiem un citiem mehanizatoriem jūnijā neiznāca katru dienu strādāt. Kolhoza sarakstos sastopam 24 mehanizatoru uzvārdus. Pieņemsim, ka katrs desmitais atrastos atvaļinājumā, arī tad nāktos uzskaitīt 520 cilvēku dienas. Tomēr grāmatvedības uzskaites datus ierakstīta tikai 451 diena. Arī šeit deficīts sasniedz 69 cilvēku dienas.

Kad sākam atšifrēt šo skaitļu jēgu, patiešām atklājas ne visai pievilcīgs skats. Aina Avotiņa jūnijā darbā piedalījies tikai 13 dienas. Arī Ninas Lopatīnas individuālajā kontā «skaitās» tikai 3 dienas. Jā, viņai jūnijā par kukurūzas sēju uzskaitītas 36 izstrādes dienas. Varbūt tādēļ Lopatīna nospriedusi, ka nav vairs jāiziet darbā?

Izstrādes dienu daudzums nevar īsti raksturot viena vai otra kolhoznieka līdzdalību sabiedriskajā ražošanā. Lūk, Anna Pauniņa pratusi 19 dienās nopelnīt 26,79 izstrādes dienas. Laiks visos kolhozos noteikt obligāto kalendāro dienu skaitu, tas ir, cik faktiski dienu obligāti jāpiedalās darbā. Tāda prasība ir pilnīgi pareiza. Vajadzētu arī noteikt, cik dienu jāpiedalās darbā katru mēnesi. Biržu kolhozā šo nepieciešamību gan saprata, bet savādi, ka nostrādājamo kalendāra dienu skaitu noteica pa 20 un tikai pāris mēnešos pa 24 dienām. Tāda pieeja nav nekas cits, kā

apzināta sankcija kolhoznieku neiziešanai darbā. Jādomā, ka laukezeri šī neierīkosies.

Ir «Laukezerā» arī citas kategorijas ļaudis. Viņi galvenokārt domā par savu personīgo saimniecību, bet vismazāk interesējas par kopus lietām. Jekaterīnai Goldovai, piemēram, neiznāk laika katru dienu pabūt kopējos tīrumos, jo darba diezgan pašas fermā, kas sastāv no divām govīm un citiem lopiem. Viņas kontā ierakstītas tikai 10 dienas. Visai paliela ir arī Mīldas Vidējas ferma, bet kolhoza labā strādāts tikai 12 dienas.

4. LIELĀKU DARBA RAŽĪGUMU

Ne tikai laukkopībā nav atrisināta darba spēka izmantošanas problēma. Visai īpatnējs stāvoklis radies lopkopībā. Saimniecībai ir govju ferma, kur var izmitināt ap 150 lopu. Sībrīd tā stāv tukša, bet govīs izvietotas pa daudzām sīkām novietnēm, dažās pat mitinās 10—11 govīs. Kūti ierīkota arī mehāniskā slaukšana. Taču aparāti kaut kur nogādāti... (droši vien glabājas kādā noliktavā, jo uzstādīti nav nevienā no 12 fermām).

Pastāvot mehāniskajai slaukšanai, lielajā kūti pietīktu ar 6 slaucējām. Tagad ganāmpulku, ko tur varētu ievietot, apkopj 14—15 slaucējas. Vai tad vēl vajadzīgi sīkāk aprēķini, lai apgalvotu, ka tāds pliens ir divreiz dārgāks. Bez tam — daudz iedarbīgāka vajadzētu būt kontrolei. Tēpat pie lielās fermas varētu iekārtot maksīgās apsēklošanas punkta laborato-

riju. Pašlaik tā atrodas kādā nostūrī un ir diezgan nepievilcīgā izskatā. Maksīgās apsēklošanas tehnikē Zelma Rogale nekārtībām atrod tikai vienu attaisnojumu: «Esmu jau iesniegusi lūgumu, lai mani atbrīvo...!»

Kolhoza zaudējumi pieaug ne tikai uz nelietderīgas darba spēka izmantošanas rēķina. Mazās novietnēs visai grūti nokārtot piena dzesēšanu. Tas savukārt ir viens no faktoriem, kuru dēļ saimniecībā izslauktā piena tauku procents zemāks par 3,5. Pienotava turpat vaj regulāri uzrāda mazāku uzskaites svaru, nekā faktiski atvests.

— Ar siltu ūdeni pienu neatdzēsī, — pamatoti iebilst viena no kolhoza labākajām slaucējām Milda Bīte.

Lielas fermas priekšrocības ir acīm redzamas. Bet kāpēc ferma izkomplektēta?

— Tās tuvumā ir ļābākas zemes, — saka agronome Maiga Ozoliņa. Visapkārt lauki tagad aizņemti ar dažādām kultūrām. Bet pie ļābas gribas te varētu iekārtot kultivētās ganības ar aplokiem, kurās būtu ļāba barība paprāvajam ganāmpulkam.

5. PASTIPRINĀT KONTROLI

Brigadiieri zina, kurš no kolhozniekiem neiziet darbā. Viņi iesniedz grāmatvedībai attiecīgas uzskaites lapas. Viss fiksēts žurnālos. Nelai-me tikai tā, ka šos rakstus valde no kolhoza priekšsēdētājs b. Līcis maz analizē. Ne reizes par to nav spriests valdes sēdē. Tāda analī-

ze dotu priekšstatu, kas jādara darba ražīguma kāpināšanai.

Visai savādi, ka revīzijas komisija šeit tikpat kā nedarbojas, ja neskaita vienu aktu par kases pārbaudi. Pat lopu skaitu piemājas saimniecībās pārbaudīja nevis revīzijas komisija, bet gan brigāde, kuru izraudzīja partijas pirmorganizācija un valde. Pret tādu pārbaudi nav ko iebilst, jo tā laikā izdarījusi ļoti vajadzīgu lietu, bet nedrīkst nomaļus palikt arī revīzijas komisija. Tās priekšsēdētājs Eduards Ozoliņš, kā redzams, nav no aktivajiem.

Tieši kontroles trūkuma dēļ koši sazēlušī nesaimnieciskuma asni. Vai tad pieļaujams, ka saimniecībā sakrājušās visādas pretenzijas pret līdzšinējo kārtību ganāmpulka paplašinātā atražošanā, bet neviens par šiem trūkumiem neliekas ne zināt.

— Vai sistemātiski pārbaudāt govju grūsnību, — jautājam zootehnikai Veronikai Lubānei.

— Dažreiz jau pārbaudām, — skan nedroša atbilde.

Slaucējas gan stāsta ko citu. Kolhoza feldšeris b. Baika visai reti rektāli pārbauda govju grūsnību. Bet noteikumos taču kā elementāra prasība paredzēts, ka ganāmpulks ik pa trim mēnešiem reizi rektāli pārbaudāms uz grūsnību. Feldšera darbu savukārt maz pārbauda zootehniķe un kolhoza priekšsēdētājs.

Ja būtu stingrāka kontrole, novērstu ne tikai šo trūkumu, arī ļābāk izmantotu darba spēku, panāktu lielāku darba ražīguma kāpinājumu. Tā kolhozam «Laukezers» ir ļoti aktuāla un vēl maz risināta problēma.

E. KOCENS

Šurp grāmatas! Uz skolu!

Mācību grāmatas šogad skolēni iegādājas tieši skolā. Tāds mācību līdzekļu sadale paņemiens ir ērtāks. Vispirms katrā skola no grāmatnīcas saņem visas nepieciešamās grāmatas, tad tās nopērk bērni. Šādā veidā iespējams regulēt grāmatu sadali — sekot, kādu mācību priekšmetu grāmatu trūkst.

Bez tam pavasarī, nobeidzot mācību gadu, vecāko klašu skolēni savas grāmatas nodeva jaunākajiem biedriem. Tādēļ daļai skolēnu jau ir visi nepieciešamie mācību līdzekļi.

Jēkabpils grāmatnīcas vadītāja Lūcija Līvča pastāstīja par to, kā norit grāmatu sadale pa skolām:

«Regulāri pēc grāmatām ierodas Jēkabpils 2. vidusskolas pārstāvji, arī Sunākstes, Salas

un Sēlpils skolas grāmatas jau saņemušas. Ar grāmatnīcu pilnīgi norēķinājusies Vārnavas pamatskola. Pasīvi darbojas Jēkabpils 1. vidusskolas grāmatu kiosks. Dažas mācību grāmatas, piemēram, vācu valodu 6. klasei, ķīmiju 7. un 8. klasei esam saņēmuši nepietiekošā daudzumā. Toties praktisko darbu, astronomijas un latviešu valodas mācību grāmatu pietiks visiem skolēniem.»

Ik dienas pēc jaunajām grāmatām ierodas Neretas vidusskolas audzēkņi. Viņus sagaida pionieru vadītāja grāmatu kioska pārzine Valija Puižavna. Gandrīz visas grāmatas jau saņēmuši 1.—8. klases skolēni. Tā kā dažos priekšmetos mācību grāmatu trūkst, neretieši nolēmuši arī rudenī turpināt grāma-

tu apmaiņu pašu skolēnu vidū. Abeļu astoņgadīgās skolas skolēniem grāmatas izsniedz matemātikas un fizikas skolotājs Donāts Utināns. Arī šajā skolā bērni laikā ierodas pēc grāmatām. Taču jāatgādina dažiem kūrākajiem, ka 1. septembris vairs nav aiz kalniem un katras skolas interesēs ir pēc iespējas ātrāk norēķināties ar grāmatnīcu.

Daugavas labā krastā rajona skolas ar grāmatām apgādā Jēkabpils 2. grāmatnīca. Šeit grāmatas jau iegādājušās Jēkabpils 3. un 4. vidusskola, Sūnu, Mežāres un Antūžu astoņgadīgās skolas. Tāpat aktīvi ir Atašienes un Vīpes astoņgadīgo skolu grāmatu kiosku vadītāji.

L. SALA

Klubs — kultūras dzīves centrs

Noklūst traktoru rūkoņa tīrums, automašīnu dunoņa uz šosejas, un zemi pamazām klāj vakara krāsas plīvurs. Visapkārt valda klusums. Bet tad to pārtrauc jautras čalas, sarunas. Pa lauku ceļiem un šaurajām taciņām steidz jaunieši. Viņu ceļa mērķis — Atašienes padomju saimniecības klubs, kura logos mirdz gaišas ugunis. Atašienes jaunieši prot ne tikai ēdli strādāt, bet arī lietderīgi pavadīt brīvo laiku, kultūrāli atpūsties. Saimniecības klubs šodien kļuvis par jauniešu mīļāko atpūtas stūrīti — ciemata kultūras dzīves centru.

NE TĀ BIJA AGRĀK

Bet pietiek atskatīties tikai uz neseno pagātni, un katram kļūs skaidrs, cik daudz pašizliedzīga darba un pūļu vajadzēja pielikt, lai kultūras dzīvi ievirzītu pareizajā slīdēs. Pirms nepilniem diviem mēnešiem, kad Ernests Baltiņš sāka strādāt par kluba vadītāju, kultūras dzīve Atašienes padomju saimniecībā bija pamirusi. Pēdējo 4 gadu laikā nedarbojās gandrīz neviens mākslinieciskās pašdarbības pulciņš. Tomēr jaunais kultūras darbinieks nenolaida rokas, kaut gan zināja, ka sagaidāms ne mazums grūtību.

Pirmais, ar ko jaunais kluba vadītājs iesāka, bija mākslinieciskā pašdarbība. Noorganizēja dramatisko pulciņu, deju kolektīvu, sieviešu un vīriešu vokālos ansambļus. Mākslinieciskās pašdarbības pulciņos iesaistīja 44 dalībniekus. Daudzi no viņiem vienlaikus piedalās vairākos pašdarbības kolektīvos — dramatiskajā, deju un vokālajos ansambļos.

KAD KOLEKTIVS ATBALSTA

Dramatisko pulciņu un vokālos ansambļus vada pats kluba vadītājs Ernests Baltiņš. Šis darbs viņam ir sirdslieta. Arī atašenieši priecājas par labo mūziku — ciematā taču ļoti grūti ar mūzikas speciālistiem. Bet tomēr vienam paveikt visu nekad nebūtu pa spēkam. E. Baltiņš ir atradis sev daudzus palīgus — kultūras dzīves aktivistus. Tie ir viņi — Atašienes vidusskolas skolotāja Paulina Vasiljeva, Atašienes mežniecības darbinieks Antons Strods un citi, kas ne tikai pašī piedalās kultūras darba pasākumos, bet arī raugās, lai visi dalībnieki ierastos mēģinājumos noteiktajā laikā, kā arī iesaista jaunus dalībniekus. Ciemā vei-

kalvede Venta Sala ir uzņēmusies vadīt deju kolektīvu. Viņas vadībā jau apgūtas vairākas latviešu tautas dejas. Dramatiskais kolektīvs iestudējis intermedijas, skečus, humoreskas, bet vokālie ansambļi jau paspējuši sagatavot pirmās desmit padomju un cittautu komponistu dziesmas. Uzstājas arī solisti.

Krietnu atbalstu jaunajam kultūras darbiniekam sniedz arī padomju saimniecības administrācija. Atvēl līdzekļus kluba dekorēšanai, remontam, klavieru, jaunu aizkaru, krēslu un cita inventāra iegādei. Bet pašī saimniecības vadītāji — direktors, galvenais grāmatvedis un brigadierī regulāri piedalās pašdarbības pulciņu darbā.

Pašdarbnieki ar jaunsagatavoto plašo un daudzpusīgo programmu jau iepriecināja skatītājus Padomju Latvijas gadadienas priekšvakarā. Nesen atašenieši viesojās Plaviņu parragsaimniecībā, ar kuru noslēgts sociālistiskās sacensības līgums. Līdz šim abas saimniecības sacentās tikai ražošanā, bet tagad tikpat spraiga sacensība noritēs arī kultūras dzīves jomā. Kluba vadītājam E. Baltiņam un saimniecības jauniešiem ir daudz skaistu nodomu kultūras darba uzlabošanai. Tāpēc gribas novēlēt, lai vēl gaišāk mirdz ugunis ciema klubā, lai pulcina arvien vairāk jauniešu.

P. PETROVS

JUMS, LASĪTĀJI!

Jēkabpils pilsētas bibliotēka saņēmusi jaunu grāmatu sūtījumu. Ar dažām no tām iepazīstināšu šai īsajā apskatā.

N. Kondratjeva grāmatā «Dedz, mana sirds» attēlota neolāmā bolševika — leņinieša Semjona Nahimona trauksmainā dzīve. No Liepājas pagrīdes organizācijas kaujinieka Krievijas pirmās revolūcijas laikā līdz latviešu strēlnieku pulka komisāram — tāds ir šī izcilā cilvēka ceļš.

«Zinātniskā ateisma pamati» apgaismoti aktuālākie jautājumi, kas jāzina, lai varētu veikt ateisma propagandu: ateisma būtība un tā attīstības posmi, reliģiskā pasaules uzskata un reliģiskās morāles kritika, Komunistiskās partijas un Padomju valsts attieksme pret reliģiju un baznīcu, cēloņi, kādēļ mūsu zemē vēl pastāv reliģijas paliekas, un ceļi, kā tās pārvarēt, ateisma propagandas formas un metodes. Šo grāmatu var izmantot par mācību līdzekli augstāko mācību iestāžu studenti, tā var noderēt propagandistiem, kā arī visiem tiem, kas interesējas par ateisma jautājumiem.

Grieķu prozaikis un dzejnieks Menelajs Ludemiss grāmatā «Dzimtene gūstā» ar lielu mīlestību raksta par grieķu tautas slaveno pagātni, par tās varonīgo cīņu pret fašismu un reakciju.

«Valodas pareizība un izteiksmīgums jāmācās jau no agras bērnības», raksta E. Petrova brošūrā «Saruna ar bērniem par valodu un grāmatām» (krievu valodā). Sarunājoties ar bērniem, lasot viņiem grāmatas, tiek veidotas valodas iema-

nas. Brošūrā pastāstīts, kā bērnam iemācīt precīzi un tēlaini izteikties.

Grāmatu «Dabas likumi» (krievu valodā) uzrakstījis pazīstamais angļu fiziķis teorētiķis R. Paierlsoms. Tā ir pirmā grāmata, kurā plašām lasītāju masām saprotamā valodā tiek izskaidroti mūsdienu fizikas likumi. To ar interesi izlasīs vidusskolas vecāko klašu skolēni, studenti un visi, kas interesējas par dabaszinātnēm.

Lasītāji varēs iepazīties ar diviem D. Zigmontes romāniem krievu valodā «Bērni un koki aug pret sauli» un «Jūras vārti».

N. Mansurova grāmatā «Dabas pārveidošana un reliģija» apskatīts:

Vai bībeles dievs ir visvarens un cilvēks tik bezspēcīgs?

Dabas likumi, nevis dieva «brīnumi».

Zinātnes un bībeles pretīskaidrojumi.

Nedaudz par nākotni u. c. interesanti jautājumi.

Nelielā brošūrā «Vitamīnu nozīme un pielietošana dārzeņu audzēšanā» autori K. Gūtmanis un I. Gūtmane apkopojuši datus par vitamīnu nozīmi dārzeņkopībā, kas domāti dārzeņkopjiem, skolotājiem, studentiem, jauniešiem naturālistiem un ikvienam, kas interesējas par dārzeņkopību, par dārzeņu ražas nemītiņu celšanu un to kvalitātes uzlabošanu.

Daudz vērtīgu padomu atradīs visi, kas interesējas par audzēkopības jautājumiem, T. Čakstina grāmatā «Augļu dārzu kaitēkļi un slimības».

«Pieredzes apmaiņai durvis

Alberts Antona d. KOCIŅŠ

1962. gada 7. augustā pēkšņā nāvē miris PSKP biedrs no 1917. gada, personālais pensionārs, Līvānu pilsētas darbaļaužu deputātu padomes deputāts ALBERTS ANTONA d. KOCIŅŠ.

No mūsu vidus aizgājis dedzīgs cīnītājs par komunisma uzvaru mūsu zemē, kas visu mūžu uzticīgi kalpojis padomju tautai, augstu turējis komunistu godu.

Alberts Kociņš dzimis 1895. gadā strādnieku ģimenē. Trīspadsmit gadu vecumā viņš sāka darbu gaitas. Mācekļis, pēc tam galdnieks. Jaunais strādnieks papildina proletariāta šķiras rindas.

Pirmais pasaules karš jaunajam strādniekam iesākās ar iesaukumu cara armijā. Viņš nokļuš 1. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku pulkā, vēlāk dienests turpinās 5. Zemgales strēlnieku pulkā. Lielo Oktobra sociālistisko revolūciju A. Kociņš sagaida 6. Tukuma strēlnieku pulkā rindās. Jau 1917. gada maijā viņš kļuš par Komunistiskās partijas biedru, šā revolucionārā pulka strēlnieku rotas rindās viņš Oktobra dienās apsargā Smolniju, Lēninu.

Jaunajam komunistam vēlāk uztic atbildīgu darbu Vissavienības Ārkārtēji komisijā. Dažādos atbildīgos amatos viņš te kalpo 1919.—1921. gados.

Tautas saimniecības atjaunošanas pirmajos gados viņš strādā Vitebskā atbildīgā arodbiedrību darbā. Līdz Lielajam Tēvijas karam Alberts Kociņš, apguvis tiltu celtnieka profesiju, strādā Ukrainā.

Ar pirmajām Lielā Tēvijas kara dienām viņš ir atkal Padomju Dzimtenes aizstāvjū rindās. 1941.—1943. gadā Dienvidrietumu frontē viņš komandē tiltu būves bataljona

rotu, vēlāk Staļingradas frontē — bataljonu. Alberts Kociņš par kaujas nopelniem apbalvots ar medaļām «Par kaujas nopelniem», «Par Staļingradas aizstāvēšanu», «Par uzvaru pār Vāciju Lielajā Tēvijas karā». Pēc Lielā Tēvijas kara A. Kociņš atgriezās Latvijā. Dažus gadus viņš nostrādā par ceļu ekspluatācijas iecirkņa priekšnieku Daugavpilī, bet pēc tam pārceļas uz Līvāniem. Šeit viņš strādā Līvānu patērētāju biedrībā, par ceļu meistaru, ceļu nodaļas vadītāju, divas reizes ievēlēts par Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju. No šī amata viņš aiziet pensijā. Visu mūžu pieradis atrasties jaunās dzīves cēlāju pirmajās rindās, Alberts Kociņš aktīvu sabiedrisku darbību turpina arī pēc aiziešanas pensijā. Līdz savas dzīves pēdējai stundai viņš ar komunistam piemītošu dedzību veica uzticētos pienākumus pensionāru padomē, pilsētas padomē, vietējās patērētāju biedrības revīzijas komisijā, pilsētas izpildu komitejas partijas pirmorganizācijas birojā, kura loceklis viņš bija. Bieži Alberts Kociņš uzstājas ar atmiņām par slavenajiem revolūcijas gadiem, Vladimīru Iljiču Lēninu.

Nenogurdināmā cīnītāja, lieliskā biedra, Komunistiskās partijas uzticamā dēla Alberta Kociņa gaišo piemiņu ilgi paturēsim savās sirdīs.

N. IVANOVŠ, P. PEĻNIKS, L. GEIKINS, T. PODSKOČIJS, G. LEMESKINS, V. RASPOPOVA, V. KĀRKĻINS, J. PETRONECS, J. JABLONSKIS, I. PROHOROVŠ, A. KORNETS, A. KOCINA, A. DZJUBA, J. TEICĀNS, K. NEICGALIS, R. GREILE, K. HŠCONOVICS

SPORTS

Kauss paliek Viesītē

Atzīmējot Vissavienības Dzelzceļnieku dienu, Viesītē notika plašs zibetturnīrs futbolā un volejbolā. Futbola piecu komandu vidū pārkā izrādījās Jēkabpils labā krasta futbolisti, kuri izcīnīja Viesītes de-

po arodbiedrības komitejas ceļojošo kausu. Arī volejbolā sacentās piecas komandas. Sprāgās cīņās otro gadu pēc kārtas uzvarēja viesītieši, paturot kausu. Jāatzīmē, ka viesītieši sacensības bija organizējuši

A. VILNIS

12. augustā — sporta spēļu sacensības Jēkabpilī

Pēc notikušajām sporta spēļu sacensībām Viesītē un Līvānos arī jēkabpilītieši būs iespējams norādīt rajona padomju saimniecību un uzņēmumu grupu cīņās volejbolā un virves vilkšanā. 12. augustā Jēkabpilī redzēsim visas rajona

plaši atvērtas. Tāda pamatdoma ir A. Ševčenko grāmatai «Kukurūza», kurā apkopota kukurūzas audzēšanas pieredze Padomju Savienībā, kā arī šī darba panākumi Vācijas Demokrātiskajā Republikā, Ungārijā, Polijā, Čehoslovākijā, Somijā, Rietumvācijā un ASV. Pārliciecinājums parādīts, kādu bagātību var dot kukurūza, ja vien to pienācīgi kopj un pareizi izmanto.

J. POLICĀNE,

Jēkabpils pilsētas bibliotēkas abonementa vadītāja

pašu teicami sagatavotajā stadionā. Sacensību uzvarētājus apbalvoja Vissavienības Dzelzceļnieku dienai veltītās svinīgās sēdes noslēgumā pilsētas parkā.

Pirmo reizi Jēkabpilī notiks arī plašas sacensības virves vilkšanā. Šis sporta veids ietilpst vērtējumā un dod tikpat punktu kā citi.

Z. STRAUJUMS

Redaktora v. Z. TILTIŅA

Semjons Denisa d. Sokolovs, dzīvo Jēkabpilī, Brīvības ielā 110. Ierosinājis laulības šķiršanu pret Valentīnu Nikolaju m. Sokolovu, dzīvo Kirgīzijas PSR, Frunzes pilsētā, Kantas stacijā, Zdanova ielā 7.

Lietu izskatīs Jēkabpils rajona tautas tiesa.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūni: redaktores — 2342, redaktores vietnieci — 2262, redaktores vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālrunī — 7. Redakcija: Jēkabpilī, Brīvības ielā 212.

«Падомью Даугавы» — газета К КП Латвии в зоне Екабпилесского территориального производственного колхозно-совхозного управления.